

**ZARZĄDZENIE NR 58/2024
STAROSTY RAWSKIEGO**

z dnia 27 listopada 2024 r.

**w sprawie wprowadzenia „Standardów ochrony małoletnich”
w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej**

Na podstawie art. 22 b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) **zarządzam co następuje:**

§ 1. Wprowadza się „Standardy ochrony małoletnich” uczestniczących w działalności prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń mieszczącej się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, Plac Wolności 1 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3. Wykonanie Zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta

Adrian Galach

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W STAROSTWIE POWIATOWYM W RAWIE MAZOWIECKIEJ

§ 1. Postanowienia ogólne

Ilekrót w niniejszym dokumencie mowa o:

- 1) Staroście – należy przez to rozumieć Starostę Rawskiego;
- 2) Urzędzie – należy przez to rozumieć Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej;
- 3) małoletnim – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 4) pracowniku – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną lub współpracującą ze Starostwem Powiatowym w Rawie Mazowieckiej, bez względu na formę zatrudnienia w tym w szczególności pracowników, zleceniobiorców, wykonawców, praktykantów, stażystów, wolontariuszy, którzy z racji pełnionej funkcji lub wykonywanych zadań pracują lub mogą pracować z małoletnimi;
- 5) rodzicu – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod jego władzą rodzicielską również opiekuna prawnego oraz inną osobę, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad małoletnim;
- 6) opiekunie – należy przez to rozumieć opiekuna prawnego, w rozumieniu art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 7) krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika jednostki lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - a) przemoc fizyczna – należy przez to rozumieć każde celowe użycie siły fizycznej skierowane przeciwko innej osobie, mające na celu przekroczenie jej granicy ciała, w szczególności bicie, popychanie, szarpanie,
  - b) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
  - c) przemoc seksualna – należy przez to rozumieć każdą formę zaangażowania innej osoby w aktywność seksualną, na którą nie wyraża ona zgody lub nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić świadomej zgody. Przemoc seksualna to także zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych czy podglądanie),
  - d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom; jest to jedna z form zaniedbania,
  - e) zaniedbywanie – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Przykładem zaniedbywania małoletniego jest np.: niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru;
- 8) standardach – należy przez to rozumieć niniejszy dokument wraz z załącznikami, wprowadzony na podstawie zarządzenia Starosty Rawskiego;
- 9) danych osobowych małoletniego – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

§ 2. Standardy ochrony małoletnich

1. Standardy ochrony małoletnich to zasady dotyczące zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy.

2. W standardach uwzględnia się sytuacje dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

3. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi, określone przez Standardy, obowiązują wszystkich pracowników, którzy z racji pełnionej funkcji lub wykonywanych zadań pracują lub mogą pracować z małoletnimi.

4. Znajomość i zaakceptowanie Standardów potwierdzone jest podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Standardów.

§ 3. Zasady bezpiecznych relacji i komunikacji pracowników Urzędu z małoletnimi

1. Pracownicy w relacjach z małoletnimi kierują się ich dobrem i działają w ich najlepszym interesie, z poszanowaniem ich godności i potrzeb.

2. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy.

3. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi przy zastosowaniu działań i komunikatów adekwatnych do sytuacji, wieku małoletniego uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych.

4. Pracownik dba o to, aby przebywając z małoletnim znajdował się w zasięgu wzroku i słuchu innych osób. W przypadku konieczności pozostania z małoletnim sam na sam, pracownik informuje o tym fakcie innego pracownika wraz ze wskazaniem miejsca, w którym będą się znajdować.

5. Małoletni ma prawo do uzyskania informacji o osobie, której może zgłosić niewłaściwe zachowanie oraz ma prawo oczekiwać odpowiedniej reakcji na zgłoszenie. Pracownicy zobowiązani są do wysłuchania małoletniego bądź wskazania osoby lub instytucji odpowiedniej do udzielenia pomocy lub reakcji na niewłaściwe zachowanie.

6. Komunikacja między pracownikiem a małoletnim powinna być prowadzona z zachowaniem szacunku, cierpliwości, uwagi i zrozumienia.

7. Odpowiedzi i informacje udzielane małoletniemu powinny być przekazywane w sposób adekwatny do wieku i sytuacji.

8. Komunikacja z małoletnim powinna odbywać się w sposób, który nie będzie go zawstydział, lekceważył ani obrażał.

9. Pracownik nie może krzywić na małoletniego, z wyjątkiem szczególnych przypadków wynikających z bezpieczeństwa małoletniego.

10. Pracownik zobowiązany jest do każdorazowego poinformowania małoletniego o decyzjach podejmowanych w stosunku do niego oraz wyjaśnienia mu ich podstaw. Podejmowanie decyzji dotyczących małoletniego powinno następować z poszanowaniem jego godności i w miarę możliwości uwzględniać jego oczekiwania.

§ 4. Prawo małoletniego do prywatności i równego traktowania

1. Małoletni ma prawo do poszanowania prywatności. Pracownicy podejmują działania z uwzględnieniem tej zasady.

2. Pracownik nie może ujawniać informacji dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych. Informacje te obejmują wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

3. Pracownik nie może utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku małoletniego. Utrwalenie wizerunku małoletniego jest możliwe wyłącznie na potrzeby Urzędu oraz za zgodą rodzica lub opiekuna, która jest udzielana w formie pisemnej. Pracownik zobowiązany jest do poinformowania rodzica lub opiekuna oraz małoletniego o celu utrwalenia wizerunku.

4. Pracownicy zobowiązani są do równego traktowania małoletniego bez względu na jego płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

5. Pracownicy zobowiązani są do unikania faworyzowania małoletniego bez względu na przyczynę.

§ 5. Zachowania niedozwolone wobec małoletniego

1. W obecności małoletniego zabronione są jakiegokolwiek niestosowne zachowania, w szczególności używanie wulgarnych słów, gestów lub żartów, obraźliwe uwagi pod adresem małoletniego lub innych osób, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej, nadużywanie w stosunku do małoletniego władzy.

2. Zabronione jest używanie wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej.

3. Pracownikowi zarówno w pracy, jak i poza nią, nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletniemu treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.

4. Pracownikowi nie wolno proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletniego.

5. Pracownikowi nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego ani rodziców lub opiekunów małoletniego.

6. Pracownikowi nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodziców/opiekunów małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.

7. Pracownikowi nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek inny sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.

8. Pracownik nie może dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

§ 6. Zasady utrzymywania kontaktów poza godzinami pracy

1. Kontakt pracowników z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie ich obowiązków.

2. Zabronione jest zapraszanie małoletniego do miejsca zamieszkania pracownika, spotkania się z nim poza godzinami pracy, utrzymywania kontaktów z małoletnim poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie małoletnich są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

§ 7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

Z uwagi na brak dostępu do sieci Internet dla małoletnich na terenie Starostwa, nie wprowadza się zasad korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet ani procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 8. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Starosta lub upoważniony przez niego pracownik, przed dopuszczeniem do wykonywania pracy z małoletnim weryfikuje czy osoba figuruje w Rejestrze Sprawców na Tle Przestępstw Seksualnych, prowadzonym przez Ministra Sprawiedliwości lub w rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 roku życia wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Weryfikacja obejmuje tzw. rejestr ograniczony.

2. Osoba o której, mowa w ust.1 przedkłada Staroście informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189 i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

3. Informacje uzyskane z Rejestru utrwalają się w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika lub dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, uprawianiem sportu, realizacją zainteresowań przez małoletnich, lub opieką nad nimi.

§ 9. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletniego.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Staroście.

3. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do Standardów.

4. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia małoletniego dokonuje się do odpowiedniej instytucji, jednocześnie powiadamiając o tym rodziców/opiekunów małoletniego:

- 1) w przypadku gdy u małoletniego, stwierdza się, że jego życie jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, Starosta, a w przypadku gdy jest potrzeba natychmiastowego działania każdy pracownik obecny przy zdarzeniu niezwłocznie informuje policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Kolejne kroki postępowania leżą w kompetencjach ww. instytucji;
- 2) w przypadku gdy w sprawie małoletniego zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na jego szkodę, Starosta składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury. Kolejne kroki postępowania leżą w kompetencjach ww. instytucji;
- 3) w przypadku gdy w sprawie małoletniego zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawcami krzywdzenia są rodzice, Starosta powiadamia policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, a także przewodniczącego lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w celu wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

5. W przypadku gdy sprawcą krzywdzenia małoletniego jest pracownik Urzędu, Starosta dodatkowo podejmuje decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.

6. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach oraz składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego są Starosta lub Wicestarosta zwany dalej osobą odpowiedzialną .

7. Osoba odpowiedzialna jest zobowiązana do:

- 1) stosowania Standardów;
- 2) przygotowania pracowników do stosowania Standardów;
- 3) monitorowania stosowania Standardów;
- 4) aktualizacji Standardów.

§ 10. Zasady wdrożenia i aktualizacji Standardów ochrony małoletnich

1. Standardy są dostępne dla pracowników, małoletnich i ich rodziców/opiekunów w szczególności poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu, również w wersji skróconej przeznaczonej do małoletnich, stanowiącej załącznik nr 3 do Standardów.

2. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.

3. Osoba odpowiedzialna monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenia oraz koordynuje zmiany w Standardach.

§ 11. Zasady dotyczące postępowania z małoletnimi z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W stosunku do małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi realizuje się niniejsze standardy z uwzględnieniem potrzeb tych małoletnich.

§ 12. Przepisy końcowe

Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Starosta

Adrian Galach

tytuł

Rawa Mazowiecka, dnia .....

.....

(imię i nazwisko)

.....

(forma zatrudnienia/stanowisko)

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej i przyjmuję je do wiadomości oraz stosowania.

.....

(podpis)

Starosta

Adrian Galach

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko małoletniego		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis podjętych działań, innych niż interwencja	data	działanie
Spotkania z rodzicami/opiekunami małoletniego	data	działanie
Forma podjętej interwencji		
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wynik interwencji, działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli uzyskano informacje)		

Starosta

Adrian Galach

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

(WERSJA SKRÓCONA PRZEZNACZONA DLA MAŁOLETNICH)

Osoby, które kontaktują się z Tobą podczas wykonywania swojej pracy, powinny zachowywać się uprzejmie i z poszanowaniem Twoich potrzeb.

Pracownikom nie wolno stosować w stosunku do Ciebie jakichkolwiek form przemocy psychicznej, fizycznej czy seksualnej.

Masz prawo do zadawania pytań pracownikom Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej i otrzymywania na nie wyczerpujących odpowiedzi. Pracownikom nie wolno na Ciebie krzyczeć.

Masz prawo do informacji o wszystkich decyzjach, które są w stosunku do Ciebie podejmowane i wyjaśnienia dlaczego takie są.

Masz prawo do prywatności. Pracownikom Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej nie wolno przekazywać informacji o Tobie innym dorosłym ani dzieciom, z wyjątkiem Twoich rodziców lub opiekunów.

Pracownikom nie wolno bez zgody Twojej i Twoich rodziców lub opiekunów robić Ci zdjęć, nagrywać filmów.

Pracownikom nie wolno zachowywać się w Twojej obecności niewłaściwie, używać wulgarnych słów, gestów lub żartów, obrażać kogokolwiek, nawiązywać w wypowiedziach do Twojej atrakcyjności, używać przemocy.

Pracownikom nie wolno nawiązywać z Tobą jakichkolwiek relacji romantycznych, ani składać Ci propozycji o nieodpowiednim charakterze.

Pracownikom nie wolno proponować Ci alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji. Pracownikom nie wolno używać ich w Twojej obecności.

Pracownikom nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od Ciebie.

Masz prawo być traktowany/na tak samo jak wszystkie inne dzieci. Pracownicy nie mogą nikogo faworyzować.

Pracownikom wolno Cię dotykać tylko za Twoją zgodą, wyłącznie w sposób spełniających zasady bezpiecznego kontaktu. Pracownikom nie wolno Cię bić, szturchać ani popychać.

Pracownicy mogą kontaktować się z Tobą wyłącznie w czasie pracy i w związku z ich pracą.

Pracownikom nie wolno zapraszać Cię do miejsca ich zamieszkania, spotykać się z Tobą poza godzinami pracy ani kontaktować się z Tobą w mediach społecznościowych lub przez prywatny telefon.

Pamiętaj!

Zawsze kiedy czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, ktoś robi Ci krzywdę lub zachowuje się nieodpowiednio, możesz powiedzieć o tym innemu pracownikowi Starostwa Powiatowego w Rawie Mazowieckiej, który Cię wysłucha i pomoże.

Starosta

Adrian Galach

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, ma każdy:

1) organ zarządzający jednostką systemu oświaty, o której mowa w art. 2 pkt 1-8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737), oraz inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni,

2) organizator działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich.

Standardy ochrony małoletnich są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw, należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich. Treść standardów ochrony małoletnich, sporządzenie, ocena i udostępnianie określa art. 22c ww. ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Ponieważ Standardy stanowią dokument wewnętrznego stosowania w zakresie postępowania w Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej w sprawach związanych z małoletnimi, winny być wprowadzone zarządzeniem Starosty.

Starosta

Adrian Galach